

Návrh

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 2022,

ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. nariaďuje:

§ 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením vlády sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, požiadavky, ktoré musí spĺňať aktívny poľnohospodár, a spoločné požiadavky kondicionality.

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia vlády sa rozumie

- a) poľnohospodárskou činnosťou
 1. výroba poľnohospodárskych výrobkov¹⁾ okrem produktov rybolovu,²⁾ ktorá zahŕňa chov zvierat alebo pestovanie plodín vrátane pestovania bavlny a rýchloraštúcich drevín a paludikultúry, alebo
 2. udržiavanie poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pastvu alebo pestovanie bez prípravných činností presahujúcich použitie bežných poľnohospodárskych postupov a strojov podľa § 3 ods. 2 až 4,
- b) pestovaním rýchloraštúcich drevín pestovanie drevín, ktorých zoznam a maximálny cyklus zberu je uvedený v prílohe č. 1, pri ktorom sa dodržiava minimálne určený počet 1 600 ks na hektár,
- c) poľnohospodárskou plochou plocha, ktorá zahŕňa ornú pôdu, plochu s trvalými plodinami alebo trvalý trávny porast vrátane agrolesníckeho systému,
- d) ornou pôdou plocha obrábaná na účel pestovania plodín vrátane plochy nevyhnutne potrebnej na obhospodarovanie pestovaných plodín, ak sú pestované plodiny priamo spojené s pôdou, alebo plocha vhodná na pestovanie plodín, ktorá prechodne nie je využívaná na pestovanie plodín a ktorá bola v bezprostredne predchádzajúcom období najmenej jeden rok vedená v evidencii³⁾ dielov pôdných blokov⁴⁾ (ďalej len „pôda

¹⁾ Príloha I k Zmluve o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 202, 7. 6. 2016).

²⁾ Čl. 5 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28. 12. 2013) v platnom znení.

³⁾ § 10 ods. 1 písm. u) zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 3 písm. h) zákona č. 280/2017 Z. z.

ležiaca úhorom“), vrátane pôdy v skleníkoch a pôdy pod inými trvalými alebo mobilnými krytmi, a počas trvania záväzku⁵⁾ sa ornou pôdou rozumie aj plocha na účel pestovania plodín alebo porast na pôde ležiacej úhorom, ktorá je vyňatá z produkcie podľa osobitných predpisov⁶⁾,

- e) plochou s trvalými plodinami plocha s plodinami pestovanými bez osevného postupu, ktoré sú priamo koreňmi spojené s pôdou a ktoré sú pestované na pôde najmenej päť rokov a opakovane produkujú úrodu, vrátane škôlok, pôdy v skleníkoch a pôdy pod inými trvalými alebo mobilnými krytmi; trvalý trávny porast sa nepovažuje za plochu s trvalými plodinami,
- f) trvalým trávny porastom plocha tráv alebo iných bylinných krmovín, ktoré vyrástli prirodzene alebo boli vypestované, a na ktorej sa najmenej päť rokov nestriedali plodiny alebo nevykonávala orba,
- g) agrolesníckym systémom
 1. orná pôda so stromami vo forme stromoradia s najmenšou vzdialenosťou radov stromov 12 metrov a s najmenšou vzdialenosťou medzi stromami 3 metre, na ktorej sa nepestujú rýchlorastúce dreviny, ak poľnohospodársku činnosť možno vykonávať rovnako ako na pozemkoch bez stromov, a počet stromov, z ktorých sa nezberajú plody, je 80 až 120 stromov na hektár,
 2. plocha s trvalými plodinami, ak počet stromov, z ktorých sa nezberá úroda a nevykonáva ošetrovanie výsadby, je najviac 120 stromov na hektár; pestovanie rýchlorastúcich drevín nemožno kombinovať s pestovaním stromov, ktoré opakovane poskytujú úrodu,
 3. trvalý trávny porast udržiavaný spásaním hospodárskymi zvieratami evidovanými v centrálnom registri hospodárskych zvierat⁷⁾ s priemerným zaťažením v období od 1. júna do 30. septembra najmenej 0,3 dobytčej jednotky⁸⁾ na hektár so stromami, ktoré nie sú rýchlorastúcimi drevinami, vo forme
 - 3a. stromoradia s najmenšou vzdialenosťou radov stromov 12 metrov a najmenšou vzdialenosťou medzi stromami 3 metre,
 - 3b. roztrúsených stromov s najmenšou vzdialenosťou medzi stromami 8 metrov, alebo
 - 3c. skupín drevín, ktoré nepresiahnu 400 m² súvislej plochy na hektár, pričom na každom započítanom hektári môže byť len jedna skupina drevín, v ktorej počet drevín nepresiahne 20 ks, a ak trávy a iné bylinné krmoviny tvoria väčšinu rastlín a počet stromov, z ktorých sa nezberá úroda je 80 až 120 stromov na hektár,
- h) trávou alebo inou bylinnou krmovinou všetky bylinné rastliny, ktoré rastú na prirodzených pasienkoch alebo sú zahrnuté v zmesiach osiva pre pasienky alebo lúky, bez ohľadu na to, či sú využívané na spásanie,
- i) plodinou

⁵⁾ Čl. 70, 71 a 72 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021) v platnom znení.

⁶⁾ Čl. 31, čl. 70 a norma GAEC 8 uvedená v prílohe III nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

Čl. 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013) v platnom znení.

⁷⁾ § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Príloha č. 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. .../2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb.

1. kultúra niektorého z rôznych druhov definovaných v botanickej klasifikácii jednoročných plodín alebo viacročných plodín,
2. porast na pôde ležiacej úhorom,
3. trávny alebo iné bylinné krmoviny.

§ 3

Udržiavanie poľnohospodárskej plochy

- (1) Poľnohospodár⁹⁾ plní požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pasenie a pestovanie bez prípravných činností presahujúcich použitie bežných poľnohospodárskych postupov a strojov podľa odsekov 2 až 4. Požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy podľa odsekov 2 až 4 sa nevzťahujú na poľnohospodársku plochu, na ktorej je určený spôsob obhospodarovania podľa osobitného predpisu¹⁰⁾.
- (2) Ak ide o porast na pôde ležiacej úhorom, poľnohospodár udržiava poľnohospodársku plochu, najmä zabránením rozširovaniu náletov drevín a odstraňovaním inváznych druhov rastlín a húževnatých burín.
- (3) Ak ide o plochu s trvalými plodinami, poľnohospodár udržiava poľnohospodársku plochu najmä ošetrovaním výsadby a medziradia v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním poľnohospodára. V prípade radov výsadby sa udržiavaním rozumie aj ošetrovanie radov výsadby vhodnou agrotechnickou operáciou v čase vhodnom na ošetrovanie a ochrana proti chorobám a škodcom.
- (4) Ak ide o trvalý trávny porast, poľnohospodár udržiava poľnohospodársku plochu kosením alebo spásaním a prvú agrotechnickú operáciu vykoná do 31. júla, s výnimkou prípadov, ak vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky nemožno prvú agrotechnickú operáciu vykonať v určenom termíne; túto skutočnosť poľnohospodár oznámi pôdohospodárskej platobnej agentúre do 31. júla a prvú agrotechnickú operáciu vykoná bezodkladne po tom, čo pominuli dôvody, pre ktoré nemohol vykonať prvú agrotechnickú operáciu v určenom termíne. Doplnkovo k udržiavaniu plochy kosením alebo spásaním podľa prvej vety možno vykonať aj mulčovanie; mulčovanie predstavuje také udržiavanie poľnohospodárskej plochy, pri ktorom každý pozemok musí byť obhospodarovaný kosením alebo spásaním ako hlavnou agrotechnickou operáciou, a vykonáva sa iba ako vedľajšia činnosť po vykonaní alebo pred vykonaním hlavnej agrotechnickej operácie. V prípade pasenia musia byť na poľnohospodárskej ploche odstránené nespasené časti; to neplatí, ak ponechanie nespasených častí vyplýva zo schválenej dokumentácie ochrany prírody¹¹⁾ alebo rozhodnutia štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny. Poľnohospodár do 14 dní po kosení odstráni pokosenú hmotu.

§ 4

Aktívny poľnohospodár

- (1) Za aktívneho poľnohospodára¹²⁾ sa považuje osoba, ktorá spĺňa požiadavky podľa odseku 2, odseku 5 alebo odseku 6.
- (2) Fyzická osoba sa považuje za aktívneho poľnohospodára, ak

⁹⁾ Čl. 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

¹⁰⁾ Napríklad § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, čl. 70 až 72 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

¹¹⁾ § 54 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov

¹²⁾ Čl. 4 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

- a) celková suma priamych platieb za predchádzajúci kalendárny rok, ktorých je prijímateľom, je najmenej 5 % z celkových príjmov, ktoré získala z nepoľnohospodárskej činnosti v predchádzajúcom kalendárnom roku, alebo
 - b) jej celkové príjmy z poľnohospodárskej činnosti v predchádzajúcom kalendárnom roku predstavujú najmenej jednu tretinu z jej celkových príjmov získaných v predchádzajúcom kalendárnom roku.
- (3) Ak fyzickej osobe podľa odseku 2 písm. a) nebolo vydané právoplatné rozhodnutie o priamych platbách za predchádzajúci kalendárny rok alebo táto osoba v predchádzajúcom kalendárnom roku nepodala žiadosť o priame platby, celkovou sumou priamych platieb je násobok počtu hektárov alebo zvierat, na ktoré možno poskytnúť podporu, nahlásených poľnohospodárom v roku podania žiadosti o podporu a príslušnej sadzby priamej platby za predchádzajúci kalendárny rok.
- (4) Príjmom z poľnohospodárskej činnosti podľa odseku 2 písm. b) je príjem pred zdanením, ktorý fyzická osoba získala zo svojej poľnohospodárskej činnosti a prijatá podpora; príjmom z poľnohospodárskej činnosti je aj príjem zo spracovania poľnohospodárskych výrobkov, ak spracované poľnohospodárske výrobky neprechádzajú do vlastníctva spracovateľa a ak výsledkom tohto spracovania je iný poľnohospodársky výrobok. Ostatné príjmy zo spracovania poľnohospodárskych výrobkov sa považujú za príjem z nepoľnohospodárskych činností pred zdanením.
- (5) Fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba sa považuje za aktívneho poľnohospodára, ak jej
- a) predmetom podnikania, predmetom činnosti alebo druhom činnosti zapísanej v obchodnom registri alebo v inej obdobnej evidencii je len poľnohospodárska činnosť, alebo poľnohospodárska činnosť a ďalšie činnosti súvisiace s poľnohospodárskou činnosťou a prevádzkovaním poľnohospodárskeho podniku, alebo
 - b) spĺňa podmienky podľa odseku 2 alebo odseku 3.
- (6) Za aktívneho poľnohospodára sa považuje aj osoba, ktorá nespĺňa požiadavky podľa odseku 2 alebo odseku 5, ak celková suma priamych platieb za predchádzajúci kalendárny rok, ktorých je prijímateľom, nepresiahla sumu 5 000 eur.
- (7) Ak osobe podľa odseku 6 nebolo vydané právoplatné rozhodnutie o priamych platbách za predchádzajúci kalendárny rok alebo táto osoba v predchádzajúcom kalendárnom roku nepodala žiadosť o priame platby, celkovou výškou priamych platieb je násobok počtu hektárov alebo zvierat, na ktoré možno poskytnúť podporu, nahlásených poľnohospodárom v roku podania žiadosti o podporu a príslušnej sadzby priamej platby za predchádzajúci kalendárny rok.

§ 5 Kondicionalita

Poľnohospodár dodržiava požiadavky hospodárenia¹³⁾ a normy dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu pôdy, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2.

¹³⁾ Príloha III nariadenia EÚ 2021/2115 v platnom znení.

§ 6
Sociálna kondicionalita

Poľnohospodár dodržiava požiadavky podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

§ 7
Transpozičné ustanovenie

Týmto nariadením vlády sa vykonávajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 3

§ 8

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 15. decembra 2022, okrem normy DPEP 7 Striedanie plodín na ornej pôde okrem plodín pestovaných pod vodou v prílohe č. 2, ktorá nadobúda účinnosť 1. januára 2024, a § 6 a normy DPEP 2 Ochrana mokradí a rašelinísk v prílohe č. 2, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2025.

¹⁴⁾ Príloha IV nariadenia EÚ 2021/2115 v platnom znení.